

Vraag uit de praktijk

Baby eet honing, is er een risico op infantiel botulisme?

Bij een GGD wordt melding gedaan van een baby van een half jaar oud die een kwart boterham met honing heeft gegeten. Kan de baby nu botulisme oplopen? Welke maatregelen kunnen nog worden genomen?

Wat is botulisme?

Botulisme is een ernstige ziekte die veroorzaakt wordt door het toxine van de bacterie *Clostridium botulinum*. Deze bacterie komt overal in de natuur voor, de problemen ontstaan als de bacterie de kans krijgt om uit te groeien en toxine te produceren.

In Nederland is botulisme een zeer zeldzame ziekte. Mensen kunnen botulisme oplopen door het eten van besmet voedsel dat onjuist is ingemaakt of bewaard. Botulisme kan bij uitzondering ook optreden door contact met dode vissen en dode watervogels.

Wat is infantiel botulisme

Bij infantiel botulisme zijn de sporen van de bacterie in de darmen terecht gekomen. Omdat de darmflora van kinderen tot 1 jaar oud nog niet volledig is ontwikkeld, kunnen de sporen ontkiemen en in de darm toxine gaan produceren. Infantiel botulisme treedt in 98% van de gevallen op bij baby's in de leeftijd van 1 tot 6 maanden. Symptomen zijn slikklachten (kwijlen), voedselweigering, obstipatie, spierzwakte en verlammingen. Ook de ademhalingspijpen kunnen aangedaan zijn, wat tot de dood kan leiden.

Hoe komen sporen van *Clostridium* in honing?

Sporen van de bacterie kunnen via de pootjes van bijen in honing terechtkomen. De bacterie kan ook voorkomen in thuis bereide en langdurige bewaarde groenten en vlees, knoflook en olie.

Het is aan te raden om kinderen tot 1 jaar geen honing te geven om infantiel botulisme te voorkomen.

Wat kun je nog doen als een baby honing heeft gegeten?

De kans dat een baby ziek wordt, is zeer klein. Desalniettemin is het goed om alert te zijn op de symptomen van infantiel botulisme en als deze optreden de dokter te bellen. Als een baby toch ziek wordt is de behandeling in het ziekenhuis vooral gericht op ondersteuning van vitale functies. Botulismeantitoxinen worden in de regel niet gegeven aan kinderen. Baby's kunnen binnen enkele weken herstellen.

Auteur

T. Oomen, Centrum Infectieziektebestrijding, RIVM, Bilthoven

Correspondentie:

T. Oomen | Ton.Oomen@rivm.nl

Literatuur

1. LCI-richtlijn Botulisme
2. Infantiel botulisme, Ned Tijdschr Geneesk. 2005;149:826-31
3. www.voedingscentrum.nl